

O vzťahu konfirmácie k Slovu

V prvom článku o vzťahu krstu k Slovu sme sa pozerali na to, ako sa dieťa učí hovoriť, ako si osvojuje slovo. Má celkom iný vzťah k slovu než dospelý. Slovo preň nie je iba označenie vonkajšej veci alebo abstraktného pojmu, ale je plné zážitkov. V duši dieťaťa ešte doznieva tvorivá sila božského Slova, ale celkom nevedomky. V neskoršom živote zážitky raného detstva slabnú a dospelý ich väčšinou zabudne. Krst prináša so sebou dieťaťu možnosť zachovať si živý vzťah k svetu, z ktorého prišlo na Zem, a zároveň silu, dokázať si znova ako dospelý oživovať vzťah k slovu. Doba konfirmácie je v tomto vývoji citlivým bodom, kedy sa duševný život dieťaťa môže prikláňať na jednu alebo na druhú stranu.

Najvýraznejším javom v období puberty je to, že deti začínajú veľa kritizovať. Čo všetko sa im už nepáči, hlavne na rodičoch! Keď majú čo urobiť, odvrávajú a často si aj robia, čo chcú. Dá sa v tom vypozerovať nový vzťah k svetu a k sebe. Hľadajú si ku všetkému osobný vzťah, a len keď ho nájdú, má konkrétna vec pre nich cenu. Že ten vzťah často ešte nie je tak osobný či osobitý, nehrá veľkú rolu. Dôležitý je pocit, že to tak je. Menej nápadné, ale oveľa významnejšie sú pokusy vyjadriť niekomu z druhého pohlavia svoju náklonnosť srdca. Tieto pokusy sú sprvu neobratné a môžu sa nakoniec schovávať za vulgarizmus. No slovo môže naopak vzlietnuť až k básnickým vyjadreniam. Túžba vysloviť lásku, je veľká, ale veľmi plachá. Láska je jemnou rastlinou, ale je najmocnejším darom, ktorý človek v tomto období získava. V puberte sa ukazujú aj prvé náznaky budúceho osudu.

Konfirmácia môže v tomto bode života znamenať veľkú pomoc. Obrad začína akýmsi spätým pohľadom na detstvo. Kňaz povie, že deti prechádzajú z detstva do mladosti a že ich dosiaľ s láskou viedli milí ľudia. Chceli im ukázať Krista, ktorý zomrel, aby ľudské duše mohli žiť. Významne tu zaznieva motív smrti, ale aj to, že smrť bola premožená. Potom sa kňaz obracia k obrazu Krista a oslovuje ho slovom: **Ty**. V detstve bol Kristus vždy: **On**. Naraz sa stane niekým, na koho sa človek – teraz aj dieťa – môže obracať ako na blízkeho. Stane sa niekým, ku komu môže mať vyrastajúce dieťa naozaj osobný vzťah. To všetko leží v malom slovíčku: **Ty**. Osobný vzťah je vždy spojený s radosťou či bolesťou. Tie majú teraz iný ráz než v detstve. Dieťa v puberte prežíva radosti aj strasti omnoho silnejšie než predtým. Potrebuje v tom nájsť orientáciu. Pri konfirmácii počúva: „Ty darca životných radostí, Ty utešiteľ v životných strastiach ...“ Kristus to všetko pozná, váži si to a vie, že bez silných pocitov, bez osobného vzťahu k svetu človek nemôže byť v plnom zmysle človekom. Deti počujú, že Kristus ich chce odteraz sprevádzať v radoostiach a bolestiach života.

Obrat v duševnom živote človeka, ktorý sa odohráva v puberte, je veľmi významný. Je to prvý krok smerom k tomu, že sa človek sám prostredníctvom slova stane tvorcom. V detstve dieťa napodobuje a učí sa. Jeho slovo je ešte odrazom okolia. V puberte prechádza k tomu, že sa učí hovoriť z vlastnej zodpovednosti. Učí sa vysloviť vlastný úsudok, vlastný pocit, vlastný zámer. Už sa neučí iba podľa okolia, ale podľa ideálov, ktoré ho dokážu osobne nadchnúť. Keď sa podarí priblížiť deťom počas prípravy na konfirmáciu Krista ako najvyšší ideál, môžu v ňom nájsť cez zážitok konfirmácie „svoje svetlo, svoju silu, svojho najvyššieho vodcu, svojho utešiteľa“. V Kristovi je slovo živé, vedomé a zodpovedné, a je tiež tvorivé. Je pravdivé aj láskyplné. Slovom Kristovým sa mladistvý môže učiť, ako má sám zaobchádzať so slovom a tak vrastať do plného, zodpovedného človečenstva.

Frank Peschel